

Informació anual

POBLACIÓ ESTACIONAL

MARESME

ANY 2019

Observatori de Desenvolupament Local del Maresme
Desembre de 2020

Amb el suport de:

Diputació
Barcelona

XODEL

Xarxa d'Observatoris del
Desenvolupament Econòmic Local

Consideracions prèvies

Per a les **estimacions de l'any 2016** l'IDESCAT va introduir **millores** que van comportar una **variació significativa dels valors de població estacional**, raó per la qual van establir una nova Base 2016. Així, el període 2002-2015 va passar a considerar-se *Estimacions de població estacional base 2002*, i les publicades a partir d'aleshores passen a denominar-se *Estimacions de població estacional base 2016*.

Seguiu [aquest enllac](#) per consultar les notes metodològiques de l'IDESCAT.

Aquestes millores van tenir una incidència clara per als resultats del Maresme. Amb el canvi de base, la població estacional del Maresme al 2015 va disminuir i, a més, va canviar de signe, passant de ser de signe positiu en la base 2002 a ser de signe negatiu en la base 2016. Així doncs, en el cas del Maresme el canvi de base va representar un trencament de la sèrie temporal ja que els components turístics i residencial tenien molt de pes a la comarca, i són components que en la nova base s'estimen amb noves fonts.

En resum, la comarca canvia el signe de la població estacional estimada i passa de ser una comarca receptora –quant a població estacional- a ser una comarca emissora.

Resultats estimats pel Maresme 2019

L'any 2019 la *població estacional a temps complet anual*¹ (població estacional ETCA) ha estat negativa amb un saldo de -6.340 persones per dia. És a dir, que la població resident absent de la comarca en temps complet anual és major que la població no resident present a la comarca a temps complet anual, la qual és menor. O el que és el mateix, hi ha més sortides de població a temps complet anual que entrades.

T.1 Estimacions de població estacional ETCA i de població ETCA, base 2016

Any	Població estacional ETCA	Població resident	Població ETCA	Població ETCA (%)
2015	-5578	439512	433934	98,7
2016	-5741	441505	435764	98,7
2017	-4314	444046	439732	99
2018	-5714	447824	442110	98,7
2019	-6340	452690	446350	98,6

Font: IDESCAT

Unitats: Persones en equivalència a tempos complet anual (ETCA)

Aquesta xifra és superior a la registrada un any abans. Per tant, suposa un increment de l'absència de persones residents a la comarca equivalent a temps complet anual, per la qual cosa el fenomen d'emissió ha augmentat un 11,96% respecte del 2018.

Això ha fet doncs, que la *població equivalent a temps complet anual* al Maresme (*població ETCA*²) s'hagi situat en les 446.350, que si bé ha experimentat un increment vers l'any anterior (0,96%) la xifra segueix estant per sota de les de les persones empadronades a la comarca. Dit d'altra forma, la població ETCA del Maresme representa el 98,6% de les persones empadronades al Maresme.

Si tornem a les dades de la *població estacional ETCA*, aquesta vegada presentant-les per trimestres, veiem que el signe canvia en funció del període. Així, la població estacional ETCA és negativa tots els trimestres de l'any menys en el tercer en què el

¹ Població estacional equivalent a temps complet anual (població estacional ETCA): la població estacional equivalent a temps complet anual és el saldo resultant de les entrades de població no resident al municipi i les sortides de població residents al municipi, mesurat en mitjana anual de persones per dia. Font: IDESCAT.

² Població equivalent a temps complet anual (població ETCA): és la població present al municipi, mesurada en mitjana anual de persones per dia. Equival a la suma de la població resident i les entrades de població no resident al municipi (comarca) menys les sortides de població resident al municipi. Font: IDESCAT.

saldo és positiu. És a dir, la comarca és receptora neta de població no resident en el tercer trimestre de l'any, període que coincideix amb els mesos estivals, època en què els diferents territoris més en noten els seus efectes, especialment aquells amb una activitat turística i/o de segona residència rellevant, com és el cas del Maresme. Per tant, és, sobretot, en aquest període, que els gestors dels territoris, concretament dels municipis, han d'assegurar i assegurar-se que la dimensió dels seus serveis bàsics tenen la capacitat per absorbir aquesta demanda. Més endavant veurem quins són els municipis de la comarca que més en compte han de tenir aquest indicador.

T.2 Evolució d'estimacions de població estacional ETCA per trimestres, base 2016. El Maresme

Any	Població estacional ETCA				Població estacional ETCA. Total	var.anual	Població resident	var.anual	Població ETCA	var.anual
	trimestre I	trimestre II	trimestre III	trimestre IV						
2015	-17603	-6789	18022	-16314	-5578		439512		433934	
2016	-16872	-8174	18669	-16787	-5741	2,92%	441505	0,45%	435764	0,42%
2017	-20380	-2184	21245	-16368	-4314	-24,86%	444046	0,58%	439732	0,91%
2018	-20331	-3181	18108	-17822	-5714	32,45%	447824	0,85%	442110	0,54%
2019	-22191	-2970	17872	-18480	-6340	10,96%	452690	1,09%	446350	0,96%

Font: IDESCAT

Unitats: Persones en equivalència a temps complet anual (ETCA).

La comparativa interanual indica que el fenomen d'emissió ha augmentat en el primer trimestre de l'any (9,15%) així com en el quart (3,69%) i que ha baixat en el segon (-6,63%), i que el de recepció del tercer trimestre ha disminuït (-1,30%). És a dir, ha augmentat el volum de persones residents absents de la comarca en el primer i quart trimestres i ha baixat en el segon. I, per altra banda, ha baixat el nombre de no residents presents a la comarca en el tercer trimestre de l'any.

En síntesi doncs, la població estacional ETCA al Maresme es concentra en el tercer trimestre de l'any amb un saldo positiu de 17.872 persones de mitjana anual de persones per dia.

Habitualment, la concentració de població estacional al tercer trimestre de l'any al Maresme està determinada per la *component turística* i, en menor mesura, per la de *residència secundària*.

La *component turística* acostuma a presentar un saldo positiu en tots els trimestres de l'any arribant al seu punt màxim en el tercer trimestre.

En el cas de la *component de residència secundària* és significativa, també, la concentració en el tercer trimestre de l'any, com la *turística*, en coincidir amb el període de vacances de l'estiu. De fet, també aquesta component acostuma a

mantenir saldos positius tots els trimestres de l'any, però amb volums molt discrets en comparació amb la *component turística*.

Les *components de treball i estudi*, per la seva banda, tendeixen a presentar un comportament totalment oposat a la de les altres dues components amb saldos negatius tot l'any fet que permet afirmar que la comarca del Maresme és exportadora de treballadors i d'estudiants. La magnitud del saldo sol ser molt elevada cada trimestre i només en un, el tercer, és inferior al saldo de les altres components. El tercer trimestre és un període plenament estival i en què, si bé els moviments per feina poden fluctuar en major o menor mesura, els que tendeixen a la baixa de totes totes són aquells referents als estudis.

En la taula 3 presentem **l'estimació de població estacional ETCA i població ETCA** per trimestres i **municipis**.

En **6 municipis** el **saldo** total de **població estacional ETCA** ha estat **positiu**. Són, en escala descendent, **Santa Susanna** (5.723), **Calella** (5.495), **Malgrat de Mar** (3.335), **Pineda de Mar** (2.305), **Cabrera de Mar** (469) i **Sant Pol de Mar** (403). És a dir, en aquests municipis han entrat més persones de les que n'han sortit equivalents a temps complet anual.

En 3 d'aquests municipis el saldo ha estat positiu en tots els trimestres de l'any – Cabrera de Mar, Calella i Santa Susanna- i en els tres casos el saldo major s'ha donat en el tercer trimestre de l'any. Són doncs, municipis amb un saldo positiu de població estacional tot l'any.

En dos dels altres tres municipis, Malgrat de Mar i Pineda de Mar, el saldo ha estat positiu en el tres darrers trimestres de l'any mentre que en el cas de Sant Pol aquest és positiu en el segon i tercer trimestres de l'any.

Tots sis municipis comparteixen la característica d'un major saldo en el tercer trimestre de l'any. I, de fet, la majoria tenen, també, un marcat caràcter turístic amb l'excepció de Cabrera de Mar, per la qual cosa podem afirmar, malgrat la manca de dades, que la component per establiment turístic hi té un pes rellevant si no determinant.

Un altre grup de municipis -Arenys de Mar, Canet de Mar, Palafròls, Sant Vicenç de Montalt i Tordera- comparteixen el fet de registrar un saldo positiu de població

estacional ETCA només en el tercer trimestre de l'any. Uns saldos però, que no permeten un saldo total anual positiu.

T.3 Estimacions de població estacional ETCA i població ETCA per trimestres. Municipis del Maresme, 2019. Base 2016

Municipi	Població estacional ETCA. T1				Població estacional ETCA. Total	Població resident	Població ETCA
	trimestre I	trimestre II	trimestre III	trimestre IV			
Alella	-1.007	-1.169	-1.302	-1.037	-1.129	9.801	8.672
Arenys de Mar	-561	-362	332	-581	-290	15.776	15.486
Arenys de Munt	-1.267	-1.364	-902	-1.274	-1.202	8.931	7.729
Argentona	-741	-865	-646	-793	-760	12.452	11.692
Cabrera de Mar	465	482	485	435	469	4.680	5.149
Cabrils	-991	-1.091	-844	-1.002	-980	7.439	6.459
Caldes d'Estrac
Calella	731	7.159	12.261	1.696	5.495	19.069	24.564
Canet de Mar	-1.183	-1.023	39	-1.146	-824	14.526	13.702
Dosrius	-537	-557	-277	-528	-472	5.481	5.009
Malgrat de Mar	-510	3.870	9.385	488	3.335	18.579	21.914
Masnou, el	-1.743	-2.006	-2.116	-1.778	-1.909	23.515	21.606
Mataró	-2.133	-3.323	-8.306	-2.440	-4.084	128.265	124.181
Montgat	-1.102	-1.329	-1.662	-1.140	-1.307	12.041	10.734
Orius
Palafolls	-89	-17	146	-176	-32	9.405	9.373
Pineda de Mar	-69	2.826	6.221	195	2.305	27.272	29.577
Premià de Dalt	-1.155	-1.364	-1.492	-1.219	-1.307	10.448	9.141
Premià de Mar	-3.348	-3.834	-3.951	-3.430	-3.640	28.119	24.479
Sant Andreu de Llavaneres	-1.142	-1.206	-347	-1.166	-963	10.968	10.005
Sant Cebrià de Vallalta
Sant Iscle de Vallalta
Sant Pol de Mar	-124	309	1.466	-60	403	5.299	5.702
Sant Vicenç de Montalt	-442	-383	403	-418	-209	6.407	6.198
Santa Susanna	246	8.060	12.042	2.464	5.723	3.446	9.169
Teià	-908	-1.004	-840	-922	-918	6.397	5.479
Tiana	-1.456	-1.612	-1.436	-1.476	-1.495	8.840	7.345
Tordera	-330	-356	276	-319	-180	17.216	17.036
Vilassar de Dalt	-482	-545	-400	-504	-478	9.043	8.565
Vilassar de Mar	-1.496	-1.734	-1.232	-1.579	-1.509	20.837	19.328
Maresme	-22.191	-2.970	17.872	-18.480	-6.340	452.690	446.350

Font: IDESCAT

Unitats: Persones en equivalència a temps complet anual (ETCA).

.. No hi ha dades per aquests municipis ja que les dades es presenten per comarques, municipis majors de 5.000 habitants (empadronats o població ETCA) i capitals comarcals.

També en la resta de municipis citats pensem que la component turística hi juga un paper destacat ja que aquests compten, també, amb establiments d'allotjaments turístic (hotels, rural i habitatges d'ús turístic) a banda del que hi pugui jugar la component de segona residència. Segurament la combinació de totes dues components ho explicaria.

En la resta de municipis el saldo de població estacional ETCA ha estat negatiu.

En cinc dels quals, com ja hem vist, amb saldo positiu en un trimestre, i en la resta amb un saldo de *població estacional ETCA* negatiu tots els trimestres de l'any. Aquests darrers són, per tant, municipis clarament emissors de població. Són Alella, Arenys de Munt, Argentona, Cabrils, Dosrius, el Masnou, Mataró, Montgat, Premià de Dalt,

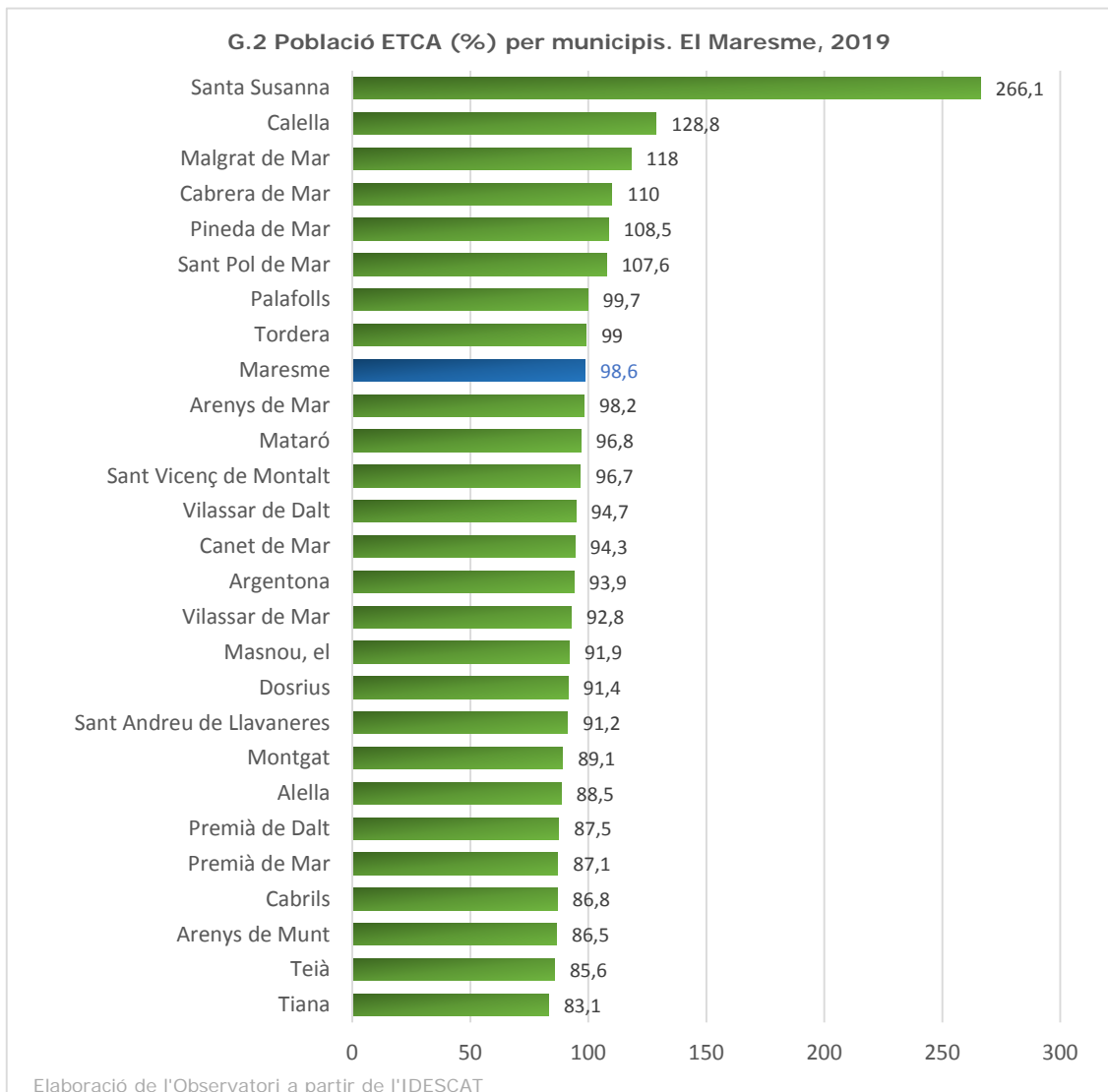
Premià de Mar, Sant Andreu de Llavaneres, Teià, Tiana, Vilassar de Dalt i Vilassar de Mar.

Si ens centrem ara en la **població ETCA**³, és a dir, la població present al municipi tenint en compte la població empadronada junt amb els fluxos d'entrada i sortida del municipi, Santa Susanna apareix com el municipi de la comarca –i també de Catalunya- amb més població ETCA en termes relatius. En aquest municipi la població equivalent a temps complet anual ha estat del 266,1%. És a dir, s'estima que, en mitjana anual, la població del municipi supera en un 166,1% la població empadronada al municipi i, per tant, que la multiplicar per quatre. Si tenim en compte la taula anterior realment el fenomen es concentra en el segon i tercer trimestres de l'any en què s'estima que la població es dobla i més i gairebé es multiplica per quatre, respectivament. Per tant, clarament, és en aquest dos trimestres que els gestors del municipi han de tenir ben dimensionats els serveis bàsics.

La segueixen Calella (128,8%), Malgrat de Mar (118%), Cabrera de Mar (110%), Pineda de Mar (108,5%) i Sant Pol de Mar (107,6%) (vegeu gràfic 2).

En el costat oposat trobem Tiana amb una proporció de població ETCA del 83,1%. És a dir, la població present en mitjana anual és un 16,9% inferior a la població empadronada, cosa que significa que al municipi hi ha més sortides que entrades a temps complet anual. La mateixa lectura hem de fer per tots aquells municipis amb valors inferiors al 100%.

³ Població ETCA: o població equivalent a temps complet anual és la població present al municipi, mesurada en mitjana anual de persones per dia. Equival a la suma de la població resident i les entrades de població no resident al municipi menys les sortides de població resident al municipi. Font: IDESCAT.

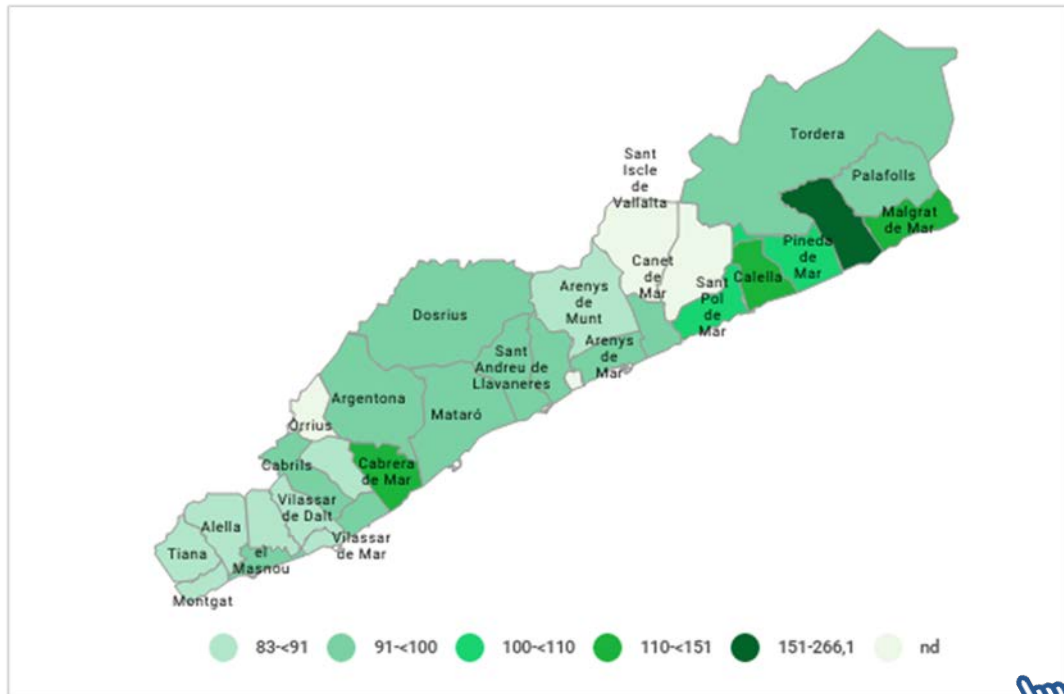

Les mateixes dades il·lustrades en un mapa permeten identificar de forma força clara que és a l'Alt Maresme, i en especial als municipis de costa, on es concentra la recepció de població a temps complet anual més elevada, amb l'excepció de Cabrera de Mar.

Els colors més intensos indiquen una *estimació de població equivalent a temps complet anual* superior a la població empadronada al municipi, és a dir, superior al 100%. Els colors amb menys intensitat representen unes estimacions més baixes i, de fet, una població equivalent a temps complet anual inferior a l'empadronada al municipi. Els municipis pels quals no hi ha informació apareixen en blanc.

II-Il·lustració 1 Població ETCA (%) al Maresme, 2019

Font: Elaboració de l'Observatori de Desenvolupament Local del Maresme

*Definició i notes metodològiques

Les **estimacions de població estacional** són, tal i com les defineix l'IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya), "*una estimació de les càrregues de població que suporta cada municipi i mesuren el nombre de persones que hi ha en un municipi en mitjana anual i en mitjana trimestral. En el càlcul s'hi inclouen les persones que tenen algun tipus de vinculació o relació amb el municipi, ja sigui perquè hi resideixen, hi treballen, hi estudien o perquè, sense ser la residència habitual, hi passen algun període de temps (vacances, estiu, caps de setmana, etc.), tant en residències pròpies com en cases de familiars o amics o establiments turístics (hotels, càmpings, apartaments, etc.).*"

"La unitat de mesura de les estimacions de població estacional són les persones equivalents a temps complet anual. Cada dia que una persona està present en un municipi equival a 1/365 **persones equivalents a temps complet anual (ETCA)**." (IDESCAT).

En aquestes xifres la mobilitat no obligada que no pernocta no hi és considerada (lleure, compres, etc.).

La població ETCA i la població estacional ETCA mesuren la població resident junt amb els fluxos d'entrada i de sortida del municipi. La població vinculada ETCA i la població vinculada mesuren la població resident i només els fluxos d'entrada al municipi.

Població estacional ETCA= població no resident present ETCA – població resident absent ETCA

Població ETCA = població padronal + població estacional ETCA = població padronal + població no resident present ETCA – població resident absent ETCA

Població vinculada ETCA= població padronal + població no resident present ETCA

La importància d'aquest **indicador de càrrega demogràfica** en els territoris rau en el fet que permet tenir una idea de quina és la **pressió** que s'exerceix **sobre els territoris i els seus recursos**. Conseqüentment, els gestors d'aquests territoris hauran de preveure que els serveis bàsics que ofereixen –aigua, escombraries, urgències mèdiques, etc.- tinguin la capacitat d'absorbir, en cada moment, la demanda generada.

